

Warszawa, 10.06.2011 r.

Działalność podmiotów posiadających udziały w podmiotach z siedzibą za granicą w 2009 roku¹

Wprowadzenie

W 2010 roku Główny Urząd Statystyczny przeprowadził po raz drugi roczne badanie, podmiotów z siedzibą w Polsce (w dalszej części nazywane podmiotami sprawozdawczymi), posiadających za granicą udziały, oddziały lub zakłady (zwane dalej jednostkami zagranicznymi). Badanie umożliwia: zidentyfikowanie kraju w którym polskie przedsiębiorstwo ma udziały, określenie wielkości i struktury tych udziałów, opis charakteru powiązań podmiotu polskiego z podmiotem za granicą oraz charakterystykę działalności gospodarczej podmiotu zagranicznego (przychody, eksport, import, zatrudnienie). Metodologia badania została przygotowana w oparciu o *Rozporządzenie nr 716/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie statystyki wspólnotowej dotyczącej struktury i działalności zagranicznych podmiotów zależnych*.

Charakterystyka podmiotów sprawozdawczych z siedzibą w Polsce posiadających za granicą udziały, oddziały lub zakłady

W przeprowadzonym badaniu posiadanie za granicą udziałów, oddziałów lub zakładów w 2009 roku potwierdziło 1313 podmiotów, z tego 413 były to spółki akcyjne, 829 – spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, 26 – spółki jawne, 14 – spółki komandytowe oraz 31 podmiotów zorganizowanych w innej formie prawnej. Największa liczba podmiotów posiadających jednostki zagraniczne prowadziła działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (456 podmiotów z siedzibą w Polsce, które posiadały 839 jednostek zagranicznych), handlu; napraw pojazdów samochodowych (316 podmiotów – 716 jednostek zagranicznych), budownictwa (180 podmiotów – 262 jednostki zagraniczne) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (101 podmiotów – 217 jednostek zagranicznych). Spośród 1313 podmiotów sprawozdawczych, 863 podmioty wykazały

¹ Dane dotyczą podmiotów z siedzibą w Polsce, które na koniec 2009 roku posiadały jednostki zagraniczne – udziały w przedsiębiorstwach z siedzibą za granicą, oddziały lub zakłady zlokalizowane za granicą. Badaniem nie były objęte banki, spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe, instytucje ubezpieczeniowe, biura i domy maklerskie, towarzystwa i fundusze inwestycyjne oraz towarzystwa i fundusze emerytalne. Dane prezentowane są według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007). Źródłem danych publikowanych w niniejszej informacji są sprawozdania sporządzane na formularzu KZZ „Sprawozdanie podmiotów posiadających za granicą udziały, oddziały lub zakłady”. Dane obejmują jednostki zagraniczne bez względu na wielkość udziału podmiotu z siedzibą w Polsce w ich kapitale.

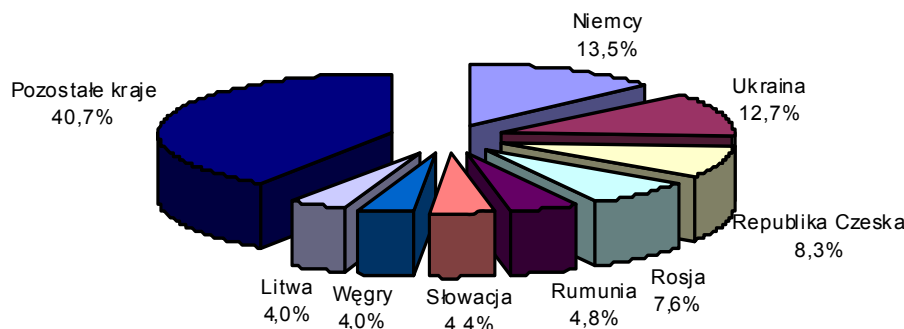
przynależność do grup przedsiębiorstw², z czego zdecydowana większość (89%) wchodziła w skład grup międzynarodowych.

Badana zbiorowość 1313 podmiotów wykazała zaangażowanie w 2747 jednostkach zlokalizowanych za granicą, z tego w postaci udziałów w spółkach – 2306, oddziałów – 327, zakładów – 81 oraz w 33 innych rodzajach jednostek zagranicznych. Badane podmioty posiadały udziały bezpośrednie w 2279 jednostkach zagranicznych, udziały pośrednie w 419 jednostkach zagranicznych oraz jednocześnie udziały bezpośrednie i pośrednie w 49 jednostkach zagranicznych. Pod względem udziału podmiotu sprawozdawczego w kapitale jednostki zagranicznej, w 1633 jednostkach zagranicznych udział ten wyniósł 100%, w 646 jednostkach stanowił od 50,01% do 99,99%, a w 468 jednostkach – do 50%.

Kraje lokalizacji jednostek zagranicznych

Podmioty z siedzibą w Polsce zaangażowały swój kapitał w 94 krajach. Jednostki zagraniczne były zlokalizowane we wszystkich państwach Unii Europejskiej – łącznie 1643 jednostki. Podobnie jak w 2008 r., około 54% jednostek zagranicznych miało siedzibę na terenie wszystkich siedmiu krajów sąsiadujących z Polską. Najwięcej jednostek zagranicznych miało siedzibę: w Niemczech – 372, na Ukrainie – 348 oraz w Republice Czeskiej i Rosji – odpowiednio 228 i 210.

Struktura liczby jednostek zagranicznych według kraju w 2009 roku

Charakterystyka działalności jednostek zagranicznych według rodzaju działalności podmiotów sprawozdawczych z siedzibą w Polsce

Jednostki zagraniczne uzyskały przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów o wartości 107086,1 mln zł, z czego 63881,9 mln zł (59,7% wartości przychodów ogółem) osiągnęły jednostki należące do podmiotów sprawozdawczych zajmujących się przetwórstwem przemysłowym, a 12842,0 mln zł (12,0%) jednostki należące do podmiotów sprawozdawczych zaangażowanych w handel; naprawy pojazdów samochodowych.

² Informacje dotyczące działalności grup przedsiębiorstw dostępne są w publikacji „Grupy przedsiębiorstw w Polsce w 2009 r.” na stronie internetowej www.stat.gov.pl

Łączna liczba pracujących w 2747 jednostkach zagranicznych wyniosła 129783 osób, z czego największy udział przypadł na jednostki należące do podmiotów sprawozdawczych zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe (31,9% – 41349 osób).

Eksport dokonany przez jednostki zagraniczne wyniósł 25333,0 mln zł, i podobnie jak w przypadku przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, największy udział przypadł na jednostki należące do podmiotów sprawozdawczych prowadzących działalność w obszarze przetwórstwa przemysłowego – 81,6% (20663,4 mln zł). Eksport jednostek zagranicznych do jednostki macierzystej i jednostek powiązanych w ramach grupy przedsiębiorstw ukształtował się na poziomie 6263,6 mln zł (24,7% eksportu jednostek zagranicznych ogółem).

Wartość importu zrealizowanego przez jednostki zagraniczne wyniosła 34422,2 mln zł. Podobnie jak w przypadku eksportu, najwyższy udział importu – 80,4% (27680,1 mln zł) przypadł na jednostki należące do badanych podmiotów prowadzących działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego. W odróżnieniu od eksportu, zdecydowaną większość importu jednostek zagranicznych – 26932,4 mln zł (78,2%) stanowił import od jednostki macierzystej i jednostek powiązanych.

Wartość poniesionych przez jednostki zagraniczne nakładów na rzeczowe aktywa trwałe ukształtowała się na poziomie 4734,4 mln zł. Największe nakłady na rzeczowe aktywa trwałe (1762,8 mln zł, 37,2% nakładów ogółem) poniosły jednostki zagraniczne podmiotów sprawozdawczych zaangażowanych w przetwórstwo przemysłowe.

Charakterystyka działalności jednostek zagranicznych według rodzaju prowadzonej przez nie działalności gospodarczej

Rodzaj działalności prowadzonej przez jednostkę zagraniczną nie zawsze był identyczny z rodzajem działalności przedsiębiorstwa z siedzibą w Polsce, które miało udziały w tej jednostce. W zbiorowości 2747 jednostek zagranicznych, rodzaj prowadzonej przez nie działalności gospodarczej był inny w przypadku 1512 jednostek w porównaniu z rodzajem działalności gospodarczej podmiotu sprawozdawczego, natomiast w 1235 jednostkach zagranicznych rodzaj działalności był zgodny z rodzajem działalności prowadzonej przez podmiot sprawozdawczy. Rozkład liczby jednostek zagranicznych według prowadzonej przez nie działalności przedstawiał się następująco: 912 (33,2%) jednostek zaangażowanych było w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, 487 (17,7%) jednostek – w przetwórstwie przemysłowym, 321 (11,7%) w budownictwie oraz 250 (9,1%) w transporcie i gospodarce magazynowej oraz 777 (28,3%) w pozostałych rodzajach działalności. Największe przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów osiągnęły jednostki zagraniczne prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (41320,4 mln zł) oraz handlu; napraw pojazdów samochodowych (36390,7 mln zł). Uwzględniając lokalizację badanych jednostek zagranicznych, największe przychody osiągnęły jednostki zagraniczne z siedzibą w Niemczech – 21120,1 mln zł i w Republice Czeskiej – 19701,6 mln zł. Najwięcej osób pracowało w jednostkach zagranicznych zajmujących się przetwórstwem przemysłowym oraz handlem; naprawami pojazdów samochodowych (odpowiednio 47105 i 18157 osób). Największy eksport i import również przypadł na jednostki prowadzące działalność w obszarze przetwórstwa przemysłowego oraz handlu; napraw pojazdów samochodowych, odpowiednio eksport – 16525,3 mln zł i 6877,3 mln zł, oraz import – 22522,9 mln zł i 10901,6 mln zł.

Tablica 1. Podmioty z siedzibą w Polsce posiadające za granicą udziały, oddziały lub zakłady według sekcji PKD w 2009 r.

Sekcje PKD ³	Liczba podmiotów posiadających jednostki zagraniczne	Liczba podmiotów należących do grup przedsiębiorstw	Z tego		Liczba jednostek zagranicznych	Rodzaj jednostki zagranicznej			
			liczba podmiotów według rodzaju grupy przedsiębiorstw			spółka	oddział	zakład	inna forma
			międzynarodowa	krajowa					
Ogółem	1313	863	765	98	2747	2306	327	81	33
A	7	2	2	0	11	10	0	1	0
B	8	7	4	3	24	18	6	0	0
C	456	306	274	32	839	709	82	33	15
D	9	9	9	0	21	15	6	0	0
E	8	7	5	2	9	7	1	0	1
F	180	84	68	16	262	99	122	37	4
G	316	195	181	14	716	656	47	4	9
H	44	29	24	5	103	96	7	0	0
I	7	5	2	3	17	17	0	0	0
J	54	44	38	6	107	98	7	1	1
K	52	44	41	3	91	72	19	0	0
L	23	19	15	4	132	129	2	1	0
M	101	82	75	7	217	191	22	4	0
N	33	21	18	3	173	164	6	0	3
P	5	2	2	0	11	11	0	0	0
Q	3	3	3	0	6	6	0	0	0
R	3	2	2	0	4	4	0	0	0
S	4	2	2	0	4	4	0	0	0

³ Sekcje PKD 2007: A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, B – Górnictwo i wydobywanie, C – Przetwórstwo przemysłowe, D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja, F – Budownictwo, G – Handel; naprawa pojazdów samochodowych, H – Transport i gospodarka magazynowa, I – Zakwaterowanie i gastronomia, J – Informacja i komunikacja, K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – Obsługa rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Administrowanie i działalność wspierająca, P – Edukacja, Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – Pozostała działalność usługowa.

Tablica 2. Charakterystyka jednostek zagranicznych według sekcji PKD podmiotów sprawozdawczych w 2009 r.

Sekcje PKD ⁴	Liczba podmiotów sprawozdawczych	Jednostki zagraniczne					
		Liczba jednostek	Liczba pracujących	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Eksport	Import	Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe
w mln zł							
Ogółem	1313	2747	129783	107086,1	25333,0	34422,2	4734,4
C	456	839	41349	63881,9	20663,4	27680,1	1762,8
F	180	262	10530	2661,1	232,9	95,3	163,8
G	316	716	25576	12842,0	1920,0	5549,8	500,7
M	101	217	34825	8302,6	929,5	190,7	163,9
Pozostałe sekcje	260	713	17503	19398,5	1587,2	906,3	2143,2

Tablica 3. Rozkład jednostek zagranicznych według wybranych sekcji PKD podmiotu sprawozdawczego i PKD jednostki zagranicznej w 2009 r.

PKD podmiotu sprawozdawczego ⁵	Liczba podmiotów sprawozdawczych	PKD jednostki zagranicznej																		Liczba jednostek zagranicznych
		A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	P	Q	R	S	
Ogółem	1313	15	45	487	18	15	321	912	250	22	117	137	70	222	62	8	8	7	31	2747
w tym:																				
C	456	8	5	379	0	5	26	323	6	1	4	16	7	41	9	0	1	1	7	839
F	180	2	0	19	1	0	204	13	0	1	0	1	8	9	3	0	0	0	1	262
G	316	1	12	69	1	0	9	535	11	0	3	25	8	12	12	2	0	1	15	716
J	54	0	0	3	0	0	0	5	1	1	84	9	0	3	0	0	0	0	1	107
K	52	0	0	3	1	0	5	2	0	1	6	65	0	4	1	0	0	2	1	91
M	101	0	3	7	5	1	4	27	1	6	18	11	2	130	1	0	0	0	1	217

⁴ i ⁵ Sekcje PKD 2007: A – Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, B – Górnictwo i wydobywanie, C – Przetwórstwo przemysłowe, D – Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę E – Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami, rekultywacja, F – Budownictwo, G – Handel; naprawa pojazdów samochodowych, H – Transport i gospodarka magazynowa, I – Zakwaterowanie i gastronomia, J – Informacja i komunikacja, K – Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, L – Obsługa rynku nieruchomości, M – Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, N – Administrowanie i działalność wspierająca, P – Edukacja, Q – Opieka zdrowotna i pomoc społeczna, R – Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją, S – Pozostała działalność usługowa.

Tablica 4. Liczba jednostek zagranicznych według kraju lokalizacji i udziału podmiotu sprawozdawczego w kapitale jednostki zagranicznej w 2009 r.

Wyszczególnienie	Liczba jednostek zagranicznych	Liczba jednostek zagranicznych według udziału podmiotu sprawozdawczego w kapitale jednostki zagranicznej		
		do 50,00%	od 50,01% do 99,99%	100%
Opis				
Ogółem	2747	468	646	1633
w tym:				
Unia Europejska	1643	241	329	1073
z ogółem przypada na:				
Austria	29	13	5	11
Belgia	17	7	4	6
Białoruś	84	18	47	19
Bulgaria	32	4	7	21
Chiny	34	11	8	15
Chorwacja	30	6	6	18
Cypr	83	14	26	43
Dania	22	2	4	16
Finlandia	11	3	0	8
Francja	45	12	7	26
Hiszpania	29	7	7	15
Irlandia	16	1	0	15
Kazachstan	21	6	6	9
Luksemburg	43	8	1	34
Malta	24	0	19	5
Niderlandy	55	8	7	40
Niemcy	372	31	38	303
Norwegia	22	3	2	17
Republika Czeska	228	25	49	154
Rosja	210	44	66	100
Rumunia	131	17	40	74
Serbia	27	0	10	17
Słowacja	122	21	29	72
Stany Zjednoczone Ameryki	59	16	8	35
Szwajcaria	24	5	6	13
Szwecja	27	1	7	19
Turcja	16	7	4	5
Ukraina	348	69	127	152
Węgry	111	14	24	73
Wielka Brytania	62	10	14	38
Włochy	23	7	5	11
Zjednoczone Emiraty Arabskie	11	4	1	6

Pozostałe kraje, w których jednostki zagraniczne miały siedzibę: Algieria, Antyle Niderlandzkie, Arabia Saudyjska, Argentyna, Australia, Azerbejdżan, Bahamy, Belize, Bośnia i Hercegowina, Brazylia, Demokratyczna Republika Konga, Egipt, Estonia, Grecja, Gruzja, Hongkong, Indie, Indonezja, Irak, Iran, Izrael, Japonia, Jemen, Kajmany, Kanada, Kosowo, Kostaryka, Kuwejt, Liban, Liberia, Libia, Liechtenstein, Litwa, Łotwa, Macedonia, Malezja, Mali, Maroko, Mauretania, Mongolia, Nigeria, Nowa Zelandia, Oman, Pakistan, Panama, Peru, Portugalia, Republika Korei, Słowenia, Singapur, Sri Lanka, Sudan, Syria, Tadżykistan, Tajlandia, Togo, Turkmenistan, Uganda, Uzbekistan, Wietnam, Wyspy Dziewicze - Wielka Brytania, Wyspy Marshalla.

Tablica 5. Liczba jednostek zagranicznych według województw, w których znajdują się siedziby podmiotów sprawozdawczych w 2009 r.

Województwa	Liczba podmiotów sprawozdawczych	Liczba jednostek zagranicznych
Ogółem	1313	2747
dolnośląskie	90	187
kujawsko-pomorskie	49	77
lubelskie	37	62
lubuskie	26	56
łódzkie	62	117
małopolskie	131	251
mazowieckie	371	868
opolskie	21	34
podkarpackie	50	125
podlaskie	19	29
pomorskie	81	164
śląskie	179	281
świętokrzyskie	29	72
warmińsko-mazurskie	15	18
wielkopolskie	114	205
zachodniopomorskie	39	201

Tablica 6. Liczba jednostek zagranicznych według województw siedziby podmiotów sprawozdawczych i wybranych krajów jednostek zagranicznych w 2009 r.

Województwo siedziby podmiotu sprawozdawczego/ Kraj lokalizacji jednostki zagranicznej	Liczba jednostek zagranicznych	Województwo siedziby podmiotu sprawozdawczego/ Kraj lokalizacji jednostki zagranicznej	Liczba jednostek zagranicznych
ogółem	2747	Stany Zjednoczone Ameryki	22
dolnośląskie	187	Wielka Brytania	22
w tym:		opolskie	34
Niemcy	33	w tym:	
Republika Czeska	24	Niemcy	19
Ukraina	18	Ukraina	3
Rosja	13	podkarpackie	125
Słowacja	9	w tym:	
kujawsko-pomorskie	77	Ukraina	26
w tym:		Niemcy	20
Niemcy	17	Rosja	8
Rosja	12	Rumunia	8
Ukraina	9	Słowacja	8
Republika Czeska	5	podlaskie	29
lubelskie	62	w tym:	
w tym:		Białoruś	7
Ukraina	18	Rosja	6
Białoruś	12	pomorskie	164
Niemcy	5	w tym:	
Republika Czeska	5	Niemcy	20
Rosja	5	Ukraina	15
lubuskie	56	Litwa	13
w tym:		Rosja	13
Niemcy	18	Malta	11
Ukraina	7	śląskie	281
Rosja	3	w tym:	
łódzkie	117	Republika Czeska	57
w tym:		Niemcy	56
Litwa	18	Ukraina	28
Ukraina	16	Rosja	22
Rosja	14	Słowacja	16
Republika Czeska	9	Austria	11
Słowacja	8	Węgry	10
małopolskie	251	świętokrzyskie	72
w tym:		w tym:	
Niemcy	44	Niemcy	15
Ukraina	35	Ukraina	12
Republika Czeska	23	Rosja	11
Rosja	21	Cypr	7
Słowacja	20	warmińsko-mazurskie	18
Rumunia	10	w tym:	
mazowieckie	868	Niemcy	3
w tym:		wielkopolskie	205
Ukraina	112	w tym:	
Niemcy	68	Ukraina	32
Republika Czeska	67	Niemcy	31
Rosja	60	Rosja	17
Rumunia	58	Białoruś	14
Węgry	52	Republika Czeska	12
Litwa	41	Rumunia	10
Słowacja	39	zachodniopomorskie	201
Niderlandy	34	w tym:	
Luksemburg	26	Cypr	25
Białoruś	24	Niemcy	13
		Ukraina	12

Tablica 7. Charakterystyka jednostek zagranicznych według wybranych krajów w 2009 r.

Kraj lokalizacji jednostki zagranicznej	Liczba jednostek	Liczba pracujących	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	Eksport	Import	Nakłady na rzeczowe aktywa trwałe
Ogółem w tym:	2747	129783	107086,1	25333,0	34422,2	4734,4
Austria	29	721	1448,8	319,5	432,1	0,2
Belgia	17	84	54,8	12,5	10,4	0,3
Białoruś	84	3993	411,4	127,2	136,9	49,5
Bułgaria	32	325	53,6	5,4	19,2	3,4
Chiny	34	1718	385,1	30,3	2,2	16,9
Chorwacja	30	821	251,0	6,0	18,6	27,8
Cypr	83	90	2112,6	196,8	159,3	87,1
Dania	22	226	376,6	146,8	177,4	7,2
Finlandia	11	395	199,9	36,1	42,4	0,6
Francja	45	702	16226,0	4943,2	321,2	7,3
Hiszpania	29	453	305,0	30,1	13,4	5,0
Irlandia	16	130	47,8	6,4	9,3	0,4
Kazachstan	21	840	221,5	2,9	30,3	5,6
Luksemburg	43	139	948,7	0,0	3,2	331,1
Malta	24	17	226,9	111,5	36,0	0,2
Niderlandy	55	468	1226,1	4,2	5,5	664,0
Niemcy	372	18807	21120,1	1301,9	3229,3	283,2
Norwegia	22	312	1069,0	952,1	110,8	1012,1
Republika Czeska	228	13674	19701,6	3492,1	9929,0	693,6
Rosja	210	11036	4631,6	148,4	1245,3	559,2
Rumunia	131	5324	1845,9	354,9	571,5	149,3
Serbia	27	2070	390,6	61,0	3,8	10,9
Słowacja	122	3307	2166,7	125,7	1056,6	87,0
Szwajcaria	24	60	324,4	12,2	64,3	0,0
Szwecja	27	624	905,0	667,6	94,2	8,5
Turcja	16	244	168,3	18,4	11,3	1,0
Ukraina	348	14779	2937,1	791,2	1094,4	236,0
Węgry	111	1961	1101,5	47,8	209,0	47,8
Wielka Brytania	62	636	1118,8	256,6	713,1	23,6
Włochy	23	185	385,2	86,1	68,8	2,5
Zjednoczone Emiraty Arabskie	11	168	495,9	428,3	166,3	19,3